

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 9P/16/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7517200689
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Dudíková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2017:7517200689.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie samosudkyňou JUDr. Janou Dudíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú J. O., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov V. O., nar. XX.X.XXXX, bytom B., V. XXX/XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Tomáš Herman, so sídlom v Košiciach, Bočná 10, a E. O., nar. X.X.XXXX, t.č. bytom D. nad Y., Y. XX, zastúpeného JUDr. Slávkou Stankovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Trieda SNP 36, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu, takto

rozhodol:

I. Zveruje maloletú J. O., nar. XX.X.XXXX, do osobnej starostlivosti matky.

II. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej Veroniky sumou 140 eur mesačne, vždy do 15 - eho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc 18.1.2017.

III. Dlžné výživné za obdobie od 18.1.2017 do 30.4.2017 spolu vo výške 483,22 eura povoľuje otcovi splácať v mesačných splátkach po 26,84 eura až do vyrovnania spolu s bežným výživným do rúk matky, pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku.

IV. Styk otca s maloletým dieťaťom neupravuje.

V. V prevyšujúcej časti návrh matky zamietam.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka podala dňa 18.1.2017 návrh na úpravu práv a povinností rodičov k maloletej J., ktorým sa domáhala, aby na čas do rozvodu súd zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky, určil výživné vo výške 200 eur mesačne a upravil styk otca s dieťaťom neobmedzene na základe dohody rodičov. Na pojednávaní dňa 15.3.2017 matka žiadala určiť výživné na maloletú J. vo výške 300 eur mesačne od podania návrhu.

2. Otec v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 21.2.2017 poukázal na to, že do decembra 2016 výdavky na živobytie, uspokojovanie potrieb, ďalšie záväzky, úvery, inkasá, poistenia či výživné na maloletú pokrývali spoločne s manželkou. Všetky trvalé príkazy boli zadané z jeho účtu v B. a pokiaľ to nebolo nutné, na manželkin účet sa nesiahalo. Navyše dňa 16.1.2017 manželka vybrala z jeho účtu v B. sumu 1500 eur a zároveň ihneď zrušila jeho dispozičné právo k jej účtu v Sberbank. Od januára 2017 otec uhrádza všetky uvedené výdavky celkovo vo výške 1367 eur sám. V mesiaci január a február 2017 bol schopný tieto výdavky zaplatiť z úverových finančných prostriedkov, ktoré zostali na účte v ČSOB

nevyčerpané, pričom od marca nebude schopný znášať tieto náklady sám. Jeho priemerný mesačný príjem v čistom je XXX eur.

3. Kolízny opatrovník žiadal zveriť maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky a zaviazat' otca prispievať na jeho výživu sumou primeranou zárobkovým možnostiam a schopnostiam otca ako aj odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, výsluchom otca, správou kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov ako aj ďalšími listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil nasledovný stav:

5. Z výpovede matky vyplýva, že v spoločnej domácnosti nežijú od marca 2016. Matka spolu s deťmi - maloletou J. a plnoletým I., býva u svojich rodičov v rodinnom dome v B., ktorý vlastní jej rodičia. Na stravu pre seba a deti matka vynakladá XXX eur mesačne. Platí inkaso vo výške 130 eur mesačne, čo je polovica z celkovej výšky inkasa. Za internet a TV uhrádza 23 eur mesačne, telefón pre seba a deti 50 eur mesačne, konkrétne plnoletému synovi I. platí paušál 10 eur mesačne a Veronike prispieva na kartu. Matka je zamestnaná ako operátorka výroby v spoločnosti M. H. s príjmom XXX eur mesačne. Na dopravu do zamestnania vynakladá XX eur mesačne, na kozmetiku a čistiace prostriedky XX eur mesačne. Spláca úver vo výške 190 eur mesačne, ktorý vznikol titulom toho, že zlúčili predchádzajúce úvery, aby si mohli vybrať dve hypotéky, ktoré im uznali v auguste 2016. Prvá bola vo výške 37 000 eur, druhá vo výške 50 000 - 60 000 eur. Obidve si vybrali v ČSOB, do roku 2016 ich splácali spolu, mali spoločný účet. Od januára 2017 hypotéku platí otec maloletého dieťaťa.

6. Hypotéky vzali na kúpu a rekonštrukciu rodinného domu v D., v auguste XXXX síce už nežili v spoločnej domácnosti, ale chceli udržať rodinu. Rodinný dom v D. je teraz prázdny, nikto tam nebýva, je ponúkaný na predaj v realitnej kancelárii za sumu 130 000 eur. Matka uviedla, že od januára 2017 jej manžel neprispieva žiadnym výživným na maloletú Veroniku. Aj keď mala prístup k jeho účtu, keď potrebovala

- 3 -

9P/16/2017

peniaze, musela pýtať od neho. Nemala ani platobnú kartu k svojmu účtu, pretože obidve ich karty mal manžel.

7. Maloletá J. je žiačkou 4. ročníka V. školy v B.. Na desiaty v škole jej matka vynakladá 14 - 17 eur mesačne, telefón 8 eur mesačne, vreckové 10 eur mesačne, oblečenie 50 eur mesačne, strava doma pre maloletú 100 eur mesačne, poisťka 16 eur mesačne, školské potreby 10 eur mesačne, kozmetika 5 eur mesačne. Zdravotný stav malotej je v poriadku. Navštevuje turistický krúžok, za ktorý vynakladá 10 - 17 eur mesačne. Plnoletý I. je žiakom 3. ročníka H. odborného učilišťa v J.. Na kozmetiku mu matka mesačne vynakladá 30 eur, stravu 100 eur, cestovné 35 eur, vreckové 60 eur. Je dobrovoľný hasič, s čím sú spojené výdavky na vreckové, keď idú autom niekde do Maďarska, potrebuje mu dať peniaze na benzín. Matka potvrdila, že výdavky na plnoletého I. sú vyššie ako na maloletú J..

8. Otec vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 15.3.2017 s výškou výživného 300 eur mesačne na maloletú Veroniku nesúhlasil. Možno by bol schopný prispievať sumou 150 eur mesačne, ale len za predpokladu, že by manželka platila polovicu z úverov a z poistení k úverom, ktoré uhrádza len on sám. Je zamestnaný ako údržbár v spoločnosti C. B. v U. s príjmom cca XXX eur mesačne. Býva so svojou mamou, dôchodkyňou, v spoločnej domácnosti. Otec spláca úvery a povinné poistenia k úverom vo výške 692 eur mesačne, platí inkaso - elektrinu a plyn v rodinnom dome v D. v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, v ktorom nikto nebýva, vo výške 170 eur mesačne. Uviedol výdavok na spoločnú domácnosť s matkou, u ktorej býva, vo výške cca 200 eur mesačne, ale v skutočnosti jej tieto peniaze nedáva, pretože nemá z čoho. Na cestovné do práce vynakladá 150 eur mesačne. V tomto sú zarátané aj výdavky na pohonné hmoty súvisiace s cestovaním do rodinného domu v D., kde stále treba niečo dorábať. Otec uviedol výdavky na hygienu a kozmetiku 50 eur mesačne, paušálne platby za telefóny deťom vo výške 55 eur mesačne, stravné v práci 50 eur mesačne.

9. Otec v písomnom vyjadrení zo dňa 30.3.2017 poukázal na to, že navrhovateľka nespupracuje na riešení ich spoločných finančných problémov, pretože sa nikdy o platenie nestarala. Uviedol, že rodinný

dom v D. sa pokúšajú predať za sumu XXX XXX eur a tým vyplatiť spoločné úvery, aby sa nedostali do platobnej neschopnosti. Navrhovateľka podľa neho zabránila predaju nehnuteľnosti serióznemu záujemcovi za primeranú cenu 110 000 eur, z ktorej mohol vyplatiť úvery a mesačne by mu tým zostávalo viac peňazí.

10. Na pojednávaní dňa 26.4.2017 právna zástupkyňa otca žiadala určiť minimálne výživné na maloletú J., prípadne návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu zamietnuť z toho dôvodu, že matka vybrala 16.1.2017 z účtu otca sumu 1500 eur, čiže má za to, že táto suma postačuje na úhradu výživného za rozhodné obdobie.

11. Právny zástupca matky nesúhlasil s tým, aby otec nebol zaviazaný zaplatiť dlžné výživné od podania návrhu, pretože suma 1500 eur, ktorú matka vybrala zo spoločného účtu, patrila do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Poukázal na to, že ešte počas trvania manželstva uhrádzala matka exekúcie, kde povinný bol otec maloletého dieťaťa. Na tieto

- 4 -

9P/16/2017

exekúcie požičali peniaze rodičia matky. Z dôvodu, že otec sa vyhrážal, že zruší matke dispozičné právo k svojmu účtu, matka vybrala 1500 eur. Sumu v takejto výške vybrala preto, že takto odhadla celkovú sumu exekúcií.

12. Otec vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 26.4.2017 uviedol, že sa dozvedel až v banke, že navrhovateľka vybrala z jeho účtu 1500 eur dňa 16.1.2017. Ešte predtým si od neho pýtala sumu 1000 eur na opravu zubov. Na jeho účte boli peniaze z nevyčerpaného úveru, zostatok bol okolo 4000 eur, ale vtedy ešte neboli urobené všetky práce na rodinnom dome v D.. Za schody dal otec dokopy XXXX eur. Prvú polovicu tejto sumy zaplatil ešte pred začatím týchto prác, druhú polovicu v januári 2017. So zvyškom chcel naložiť tak, aby ani on, ani manželka, nemuseli platiť hypotéku z výplaty, ale aby sa hypotéka platila z jeho účtu, kde boli ešte určité prostriedky z nevyčerpaného úveru. Navrhovateľka mu prvá zrušila dispozičné právo k svojmu účtu a on ten istý týždeň, ako sa dozvedel, že vybrala tých 1500 eur z jeho účtu, tiež zrušil jej dispozičné právo. Na pojednávaní 26.4.2017 otec potvrdil, že už asi tri týždne býva so svojou matkou v rodinnom dome v D.. Rodinný dom, v ktorom býval predtým so svojou matkou v D. nad Y., vlastnila sestra jeho matky a jeho sestra. Tento rodinný dom predali a otec sa so svojou matkou nasťahoval do rodinného domu v D.. Jeho matka sa presťahuje k jeho sestre na západné Slovensko, otec má v pláne po predaji rodinného domu v D. kúpiť si byt. Otec uviedol, že ho živí jeho matka, ktorá poberá dôchodok vo výške 260 eur mesačne, ale má nejaké peniaze z predaja domu v D. nad Y..

13. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 14.3.2017 vyplýva, že otec kolíznemu opatrovníkovi pri šetrení pomerov uviedol, že vzhľadom na vysoké splátky úverov je schopný prispievať na výživu maloletej sumou 100 eur mesačne za predpokladu, že sa matka bude podieľať na splácaní úverov. Účastníci konania sú zatiaľ manželia, na súde prebieha konanie o rozvod manželstva, ktoré doposiaľ nebolo právoplatne skončené.

14. Potvrdením o príjme otca od zamestnávateľa C. B. X. s.r.o. bolo preukázané, že jeho priemerný čistý mesačný príjem bol za obdobie 02/2016 - 03/2017 vo výške 1 106,47 eura.

15. Z opisu mzdového listu matky od zamestnávateľa M. H. H. s. r. o. vyplýva, že jej priemerný čistý príjem bol za obdobie 01/2016 - 01/2017 vo výške 548 eur mesačne.

16. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí nežijú spolu, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

17. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby bolo zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá aj doposiaľ riadne zabezpečuje starostlivosť o dieťa, čo mal súd preukázané tým, že kolíznym opatrovníkom neboli zistené žiadne nedostatky v jej starostlivosti.

18. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. Pri určení výšky výživného súd vychádzal zo schopností, možností a majetkových pomerov oboch rodičov, pričom prihliadol k odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa ako aj k tomu, kto z rodičov a v akej miere sa o maloleté dieťa osobne stará. Vzhľadom na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa a výšku príjmu otca súd dospel k záveru, že otcov príjem je dostačujúci na to, aby prispieval na výživu maloletej Veroniky výživným vo výške, ktorá je uvedená vo výroku II tohto rozsudku a ktorú súd považoval za primeranú možnostiam a schopnostiam otca. Pri určení výšky výživného súd nezohľadnil výdavky otca, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť a ktoré nemajú prednosť pred vyživovacou povinnosťou k maloletému dieťaťu, a to sú predovšetkým výdavky otca na úvery a poistenia k úverom, prípadne exekúcie vedené proti otcovi, pričom je povinnosťou otca usmerniť svoje výdavky tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené. Súd dáva do pozornosti otcovi, že platenie výživného nemožno podmieňovať skutočnosťou, že otec spláca hypotéku a poistenie k nej, pretože všetky tvrdenia otca týkajúce sa predaja ich spoločného rodinného domu v D. ako aj úhrady úverov na kúpu a rekonštrukciu tohto rodinného domu môžu byť relevantné v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ale súd sa nimi nemôže prioritne zaoberať v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a určiť výživné na maloleté dieťa v nižšej výške len preto, že otec očakáva v bližšie neurčenom čase vyriešenie svojej majetkovej situácie. Pri určení výšky výživného na maloletú J. súd musel prihliadať na to, že otec má naďalej vyživovaciu povinnosť aj k plnoletému synovi I., pri ktorom možno dôvodne predpokladať, a potvrdila to aj sama matka na pojednávaní, že výdavky na plnoletého I. sú nepochybne vyššie ako na desaťročnú Veroniku. Matka síce na maloletú Veroniku žiadala výživné vo výške 300 eur mesačne, v konaní však nebolo preukázané, že by odôvodnené výdavky maloletej J., ktorá je žiačkou 1. stupňa základnej školy v mieste jej bydliska, je zdravá a nemá žiadne špeciálne výdavky vybočujúce z rámca potrieb iných detí v tomto veku, vysvetľovali výživné v takejto výške. Súd zdôrazňuje, že aj napriek tomu, že výživné na plnoletého Denisa nebolo určené súdnym rozhodnutím, otec má povinnosť plniť si vyživovaciu povinnosť aj k tomuto dieťaťu, ktoré nie je zatiaľ schopné samo sa živiť, keďže navštevuje 3. ročník strednej školy, štúdium má štvorročné, preto vyživovacia povinnosť obidvoch rodičov k nemu naďalej trvá.

21. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

22. Podľa § 232 ods. 3 C. s. p., lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Podľa § 232 ods. 4 C. s. p., ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

23. Súd dáva do pozornosti, že zákon neupravuje splatnosť nedoplatkov výživného. Nemalo by však byť v neprospech oprávneného, že povinný dlhší čas neplnil, zásadne by preto mal byť nedoplatok uhradený jednorazovo. Podľa okolností konkrétneho prípadu súdy môžu umožniť uhradiť dlžné výživné v splátkach spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok.

24. Súd pri určení nedoplatku na výživnom neodpočítal sumu 1500 eur, ktorú matka maloletej vybrala dňa 16.1.2017 z dôvodu, že v konaní nebolo preukázané, že by matka uvedenú sumu použila na výživu maloletej. Je zrejmé, že matka túto finančnú sumu vybrala z účtu v ČSOB, na ktorý boli poukázané finančné prostriedky z úverov poskytnutých účastníkom konania, ide teda o prostriedky patriace do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a vyporiadanie týchto finančných prostriedkov je relevantné v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva. Vzhľadom na to, že otec na výživu maloletého dieťaťa od podania návrhu ničím neprispel, vznikol otcovi dlh na výživnom za obdobie od 18.1.2017 do 30.4.2017 spolu vo výške 483,22 eura (za mesiac 01/2017 dlh vo výške 63,22 eura, za mesiace 02/2017 až 04/2017 dlh 420 eur), ktorý mu súd umožnil zaplatiť v osemnástich splátkach tak, ako je uvedené vo výroku III rozsudku.

25. O styku otca s maloletou súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine.

26. Výrok o trovách konania vyplýva z ust. § 52 C. m. p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.